

KÜZDELEM AZ EURÓPAI UNIÓ PÉNZÜGYI ÉRDEKEIT SÉRTŐ CSELEKMÉNYEKEL SZEMBEN

Hazánk 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz. Az uniós tagság számos előnnyel jár, de azzal is, hogy megsokszorozódnak azok a feladatok, amelyek az EU-val kapcsolatban eddig terheltek bennünket. Mostantól nem kívülről, idegenül szemléljük az uniós szervek működését, a közös költségvetés pedig nemcsak egy köteg papír számunkra, hanem a gazdaságunkat, pénzügyeinket mélyen érintő döntéseket tartalmazó irat. Az uniós tagjaként azonban nemcsak a döntések meghozatalában veszünk részt, hanem feladatok hárulnak ránk azok végrehajtásában, a végrehajtás ellenőrzésében, az esetleges illegális tevékenységekkel szemben való fellépésben is. Ezek a jogellenes tevékenységek elsősorban a közös európai költségvetéshez, az uniós pénzügyi érdekeihez kapcsolódnak.

1. Az Európai Unió pénzügyi érdekei, az Unió költségvetése

Az Európai Uniónak saját, a tagállamokétól független, önálló költségvetése van. Ez a költségvetés különbözik mind az egyes nemzetállamok, mind pedig a nemzetközi szervezetek hagyományos költségvetéseitől. Jóval szűkebb, mint az állami költségvetés mérete, hiszen az Unió GDP-jének alig több, mint 1%-át osztja újra, szemben a tagállamok költségvetéseivel, hiszen azok a nemzeti GDP-k 30-50%-a felett rendelkeznek. További fontos eltérés, hogy az uniós költségvetés csak elenyésző mértékben finanszíroz közszolgáltatásokat. A nemzetközi szervezetek költségvetéseivel szemben viszont az uniós költségvetés jóval tágabb körű, mert nem csupán adminisztrációs kiadásokat (azok csupán a kiadások 5%-t teszik ki), szervezeti működési költségeket finanszíroz, hanem jelentős szabályozó, forrás-újraelosztó szerepe van. Az EU redisztributív szerepe azért is kiemelkedő, mert a tagállamok között csoportosít át jövedelmeket.¹³⁴ A költségvetés függetlensége azt jelenti, hogy az EU a kiadásairól és az azokat fedezni hivatott bevételeiről saját maga határoz, a végrehajtást és az ellenőrzést saját szervei útján végzi.¹³⁵

Az EU költségvetését euróban állapítják meg. A költségvetési év egybeesik a naptári évvel. A költségvetés tervezetét a Bizottság készíti elő, a Tanács és a Parlament hagyja jóvá. A költségvetésnek nem lehet hiánya, a bevételeknek és a kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük – ebben is különbözik az uniós költségvetés a tagállami költségvetésektől. A költségvetés bevételi oldalán a következő forrásokat találjuk:

- a) Az Unió egyik legfőbb bevételi forrását a vámok jelentik. Amikor a tagállamok megszüntették az egymás közötti vámhatárokat, közös külső vámtarifákat fogadtak el. A kívülről származó behozatal után beszedett vámok a közös költségvetést illetik. A vámokat az a tagállam szedi be, amelynek határán az áru belépett az Unióba. Szervei adminisztrációs költségeinek fedezésére a tagállam a

¹³⁴ Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról (Magyar Országgyűlés, 2002) 121. o.

¹³⁵ Várnai Ernő-Papp Mónika: Az Európai Unió joga (Budapest, 2001) 601. o.

beszedett vám 25%-t visszatarthatja.

- b) Szintén hagyományos bevételi forrást jelentenek a mezőgazdasági lefölözések és a cukorbefizetések. A közös mezőgazdasági politika alapján a kívülálló országokból behozott termékek után vámot kell fizetni. Ennek összege az alacsonyabb világpiaci ár és a magasabb közösségi ár közötti különbség, célja pedig, hogy biztosítsa a tagállamokból származó termékek piaci versenyképességét. A cukor és az izoglukóz hozzájárulás esetén arról van szó, hogy a cukorgyártók kötelesek befizetni a piacvédelemhez szükséges költségeket, méghozzá annak arányában, amilyen mértékben átlépték az előre meghatározott termelési kvótákat.
- c) A közös költségvetés egyik jelentős bevételi forrását a hozzáadott-érték típusú adó jelenti (VAT-források – Value Added Tax). Ennek sajátossága, hogy – szemben az egyes államokban ismert forgalmi adókkal –, nem a tényleges gazdasági forgalomhoz kapcsolódik, hanem a tagállamoknak havonta kell befizetniük egy előre közösségszintűen meghatározott adóalap szintén előre meghatározott százalékát. Ez a kulcs 2004-től 0,5%.
- d) A GNP-forrást „negyedik forrásnak” nevezzük, amelyet az 1988-as költségvetési reform vezetett be a korábbi finanszírozási válság kiküszöbölése érdekében. Ezt a bevételt a tagállamok piaci áron mért GNP-jének (bruttó nemzeti termék – Gross National Product) arányában határozzák meg, és évenként kell befizetni. Tulajdonképpen egy egyenlegező tételről van szó, amely a többi forrás által nem finanszírozott kiadások fedezését szolgálja.

Az uniós költségvetés kiadási oldalának tételei közül a legfontosabbakat emeljük ki.

- a) A legfontosabb kiadások között találjuk a közös mezőgazdasági politika finanszírozását, amely a kiadások legnagyobb, de folyamatosan csökkenő hányadát jelenti. Korábban ugyanis a kiadások kétharmadát adta a mezőgazdaság finanszírozása, mára ez az arány – igaz, csak a költségvetés jelentős emelésének hatására – a kiadások felére csökkent le.
- b) Szintén jelentős kiadási tétel a strukturális politikák finanszírozása. Mivel az EU egyik fő célja a tagállamok és régiók közötti fejlettségi különbségek mérséklése, az ezt szolgáló strukturális alapok (Európai Regionális Fejlesztési Alap, Európai Szociális Alap, Mezőgazdasági Alap ún. Orientációs Szekciója, a Maastrichti Szerződéssel létrehozott Kohéziós Alap) jelentősége igen megnőtt, napjainkra a közösségi büdzsé közel harmadát fordítják ilyen célokra.
- c) Jelentős tételt jelent a belső politikák finanszírozása, ide tartozik az előző két ponton kívül eső közös és közösségi politika, tevékenység finanszírozása, amely az utóbbi időben a költségvetés 6-7 %-t tette ki.
- d) Egyre nő a kívülálló országoknak nyújtott költségvetési támogatások összege, melyek révén az EU a világ legnagyobb segélyezőjévé vált. Korábban ide tartoztak a 2004. május 1-jén csatlakozott államoknak nyújtott támogatások is, azonban 2000-ben már külön fejezet rendelkezett ezekről.
- e) További jelentős feladat még az adminisztrációs költségek, a kutatás-fejlesztés finanszírozása, az elmúlt években pedig külön fejezetben kaptak helyet az előcsatlakozási eszközök, melyek a keleti bővítésben részes államok felkészítésére létrehozott támogatások (PHARE, SAPARD, ISPA) kiadásait ölelték fel. Az EU a nem

várt többletkiadásokra mindig elkülönít egy meghatározott összegű tartalékot is.

2. Az Unió pénzügyi érdekeit sértő cselekmények¹³⁶

Az unió pénzügyi érdekeit sértő cselekmények tulajdonképpen a költségvetés különböző támogatásokra szánt összegeinek illegális útra terelését és felhasználását jelentik. A cselekmények négy különböző csoportba sorolhatók, ezek: a vámokkal kapcsolatos bűncselekmények, a hozzáadott-érték adóra elkövetett bűncselekmények, a Mezőgazdasági Alap Orientációs és Garancia Szekciója ellen elkövetett bűncselekmények, a kiadási oldalt érintő egyéb bűncselekmények.

A vámokkal kapcsolatos bűncselekmények közül mindenekelőtt a közösségi eredet hamis megjelölését kell megemlítenünk. Mivel a tagállamokból származó áruk után nem kell vámot fizetni, előfordul, hogy nem tagországból származó árut közösségi terméként tüntetnek fel, hogy elkerüljék a vámfizetési kötelezettséget.¹³⁷ Előfordul, hogy az EU egyes fejlődő országokból származó termékekre kedvezőbb vámtételeket (preferenciák) állapít meg, ezzel is segítve az adott ország gazdaságának fellendülését. A preferenciális eredet hamis megjelölése szintén kedvelt módszere a költségvetés megcsapolásának. Visszaélésre ad lehetőséget a tranzitrendszer kijátszása is. A rendszer lényege, hogy a tranzitforgalom során a beléptető országban feljegyzik az árut terhelő vámokat, illetékeket, amiket majd a kiléptető országban kell leróni. A csalás itt abban áll, hogy a termék nem lép ki a közösségek területéről, hanem eltűnik a hatóságok elől, és jelentős haszonnal értékesítik azt. Végül a vámfizetési kötelezettség megkerülhető a legrégibb módszerrel, a csempészettel is.

A Számvevőszék a hozzáadott-érték adóra elkövetett csalások (VAT-csalások) három fő fajtáját különbözteti meg, ezek: a Közösségen belüli értékesítés fiktív bevallása, a beszerzést terhelő forgalmi adó bevallásának és megfizetésének elkerülése, valamint a meg nem fizetett adó visszaigénylése.

A Mezőgazdasági Alap Orientációs és Garancia Szekciója ellen elkövetett csalások a mezőgazdasági termékek exporttámogatásával, a garanciavállalásokkal, az intervenciók vásárlásokkal és az egyéb mezőgazdasági támogatásokkal vannak összefüggésben. Egyik leggyakoribb csalás az ún. karusszel-módszer, melynek lényege, hogy az uniós exportőr kiváló minőségű terméket exportál, amiért nagy összegű támogatást kap, majd ugyanezt az árut alacsony minőségűként visszahozza az Unió területére, hogy alacsony vámot kelljen fizetnie. A művelet többször ismétlődhet, egészen addig, amíg a termék fogyasztásra alkalmatlanná válik. Hatékony módszere a támogatások kijátszásának, ha az exportőr olyan országot jelöl meg rendeltetési helyként, ahova a kivitel magas exporttámogatással jár, de a kivitel valójában alacsony támogatottságú, vagy támogatásban nem részesülő országba történik. Az újraexportálási csalás lényege, hogy az exportőr a támogatással kivitt terméket utóbb visszacsempészi a közösségek területére, majd újra kiviszi azt, természetesen ismét támogatás fejében. Végül az Alap ellen elkövetett bűncselekmények közé sorolhatjuk az áruk minőségének és mennyiségének hamis megjelölését is.

¹³⁶ E rész elkészítésekor Farkas Ákos: Büntetőjogi együttműködés az Európai Unióban (Budapest, 2001) c. művét használta fel a szerző alapvető forrásként. I.m.: 29-32. o.

¹³⁷ A módszer egyik legismertebb példája az ún. görög kukorica-eset. 1989-ben egy görög vállalat Jugoszláviából származó kukoricát exportált Belgiumba úgy, hogy származási helyként Görögországot tüntették fel. A cég megvalósította a mezőgazdasági termékek exportjára vonatkozó rendelkezések megsértésével elkövetett közösségi csalás bűncselekményét, azonban nem indult ellene büntetőeljárás. A Bíróság emiatt elmarasztalta Görögországot [Case 68/88. Commission v. Greece (1989) ECR 2965. o].

A kiadási oldalt érintő egyéb csalások közé tartozik a költségek mesterséges felduzzasztása, a túlszámlázás, a támogatások igénylése nem létező vagy a feltételeknek nem megfelelő programokra, valamint a támogatásra felvett összegek eltérő célra történő felhasználása.

3. A bűncselekmények következményei

A Bizottság csalás elleni küzdelemmel foglalkozó szervezete, az OLAF (korábban: UCLAF) évente jelentést tesz közzé a visszaélésekről. A legjelentősebb károk a Mezőgazdasági Alap Orientációs és Garancia Szekcióját és a többi strukturális alapot érik. Az előbbit érintő cselekmények közül 2002-ben a tagállamok 3.285 esetet jelentettek, az okozott kár 198,079 millió euró volt, ami az Alap költségvetésének 0,46%-át jelentette. Az esetek száma egyébként jelentős emelkedést mutat a korábbi adatokhoz képest (2001: 2.415 eset, 140,685 millió eurós kár; 2000: 2.967 eset, stb.), azonban az érintett pénzeszegek nagysága az elmúlt években nem emelkedett jelentősen, kivéve a 2000-es esztendőt (474,562 millió euró).

Az összes strukturális tevékenységet érintő visszaélések száma egyébként az ezredfordulón ugrott meg. 1996-tól az ilyen jellegű cselekmények száma nem érte el az ezret sem, 2000-ben azonban 6.587 ilyen elkövetést regisztráltak. A legfrissebb, 2002-es adatok kisebb csökkenésről számolnak be (4.656 eset, 614,094 millió eurós kár).

4. A pénzügyi érdekek védelmének eszközei

A költségvetés, és így az EU pénzügyi érdekeinek védelme akár több szinten is biztosítható: ilyen célra felállított intézményekkel, a harmadik pilléren belüli együttműködéssel, valamint – egy magasabb szinten – egységes, közös büntető jogszabályokkal.

A, A harmadik pilléren belül az elmúlt évek során számos ilyen tartalmú megállapodás született. Ezek közül természetesen kiemelkedik a pénzügyi érdekek védelméről szóló konvenció, annak kiegészítő jegyzőkönyvei és a hozzá kapcsolódó jogalkotás. A konvenciót hosszas vita után 1995. július 26-án fogadták el. A vita természetesen a közösségek és a tagállamok közötti büntető joghatóság gyakorlása körül folyt, és a konvenció csak azt követően került elfogadásra, hogy kimondták: a büntetőjog területén a tagállamoknak van elsőbbségük. A Tanács azonban a konvencióhoz kapcsolódóan 1995. december 18-án elfogadott egy rendeletet, amely meghatározza a szabálytalanságokhoz kapcsolódó adminisztratív szankciókat, figyelemmel természetesen a közösségi joganyagra. A rendelet messzemenően tiszteletben tartotta a tagállamok büntető joghatóságát.¹³⁸

A konvenció első kiegészítő jegyzőkönyve 1996. szeptember 27-én született meg. Szerkezetileg a konvenció felépítését követte, és két területtel kapcsolatban tartalmazott rendelkezéseket. A fontosabb kérdés a korrupció elleni küzdelem volt, azaz a büntetőjogi eszközökkel való fellépés a közösségi alapok pénzeinek beszedésével, kezelésével és felhasználásával foglalkozó korrupció nemzeti és közösségi hivatalnokokkal szemben. Ezzel

¹³⁸ Jean Pradel-Geert Cortens: Droit pénal européen (Daloz-Paris, 2002) 506-507. o. Hozzá kell tennünk azonban, hogy az Amszterdami Szerződés a büntetőjog harmonizálását tűzte ki célul bizonyos területeken, így a szervezett bűnözés, a terrorizmus és a kábítószer-kereskedelem esetén. Úgy látszik, a tagállamok fokozatosan lemondanak büntető joghatóságuk egyes területeiről.

összefüggésben a protokoll által érintett másik terület a közösség hivatalnokok által elkövetett csalások elleni küzdelem volt.¹³⁹

A második kiegészítő jegyzőkönyv aláírására 1997. június 19-én került sor. Ez a protokoll is két jelentős témakörrel foglalkozott: a pénzmosással és a jogi személyek felelősségével.

A pénzmosás elleni küzdelem szerepelt már korábban egy 1991-es irányelv (91/308) fő célkitűzései között, sőt a szándék már jóval ezt megelőzően is megfogalmazódott. A jegyzőkönyv megadta a pénzmosás fogalmát, és arra kötelezte az államokat, hogy büntetőjogi eszközökkel lépjenek fel ellene.

A jogi személyek felelősségét a protokoll a csalásokkal, a korrupcióval és a pénzmosással kapcsolatban említi. Nem büntetőjogi felelősségről szól, hiszen annak bevezetése a tagállamok nagy részének ellenállásába ütközött. A jegyzőkönyv így csak arra kötelezi a tagállamokat, hogy a „szükséges intézkedésekkel biztosítsák, hogy lehetővé váljon a jogi személyek felelősségének érvényesítése” (3. szakasz).

B, Ami a pénzügyi érdekek védelmének intézményi kereteit illeti, jóval hatékonyabb küzdelemről beszélhetünk.

Bár a probléma szinte egyidős az integrációval, a hatékony ellenőrző mechanizmusok kidolgozására csak a nyolcvanas évek végén került sor. Ezt megelőzően csak az egyes szektorokon belül, a főigazgatásokon jöttek létre ellenőrző részlegek, melyek feladata volt a jogszabályok betartásának vizsgálata és a csalások elleni fellépés. A részlegek a tagállamok közösségi pénzek felett rendelkező szerveinek felügyeleti szervei voltak, azonban csak a tagállamok nyomozó hatóságaival és közigazgatási főhatóságaival együttműködve járhattak el. A rendszer nem volt igazán hatékony, így a Bizottság 1987-ben egy jelentést tett közzé, melyben a csalások elleni integrált fellépés szükségessége mellett foglalt állást.

Így került felállításra 1988-ban az UCLAF¹⁴⁰, amelynek feladata a közösségi pénzügyi támogatások felhasználásának ellenőrzése volt. Vizsgálatait a tagállamok valamint magánszemélyek bejelentésére végezte, de folytatott saját célfeladatként meghatározott ellenőrzéseket is. Mindkét esetben a vizsgálat előfeltétele volt az előzetes bejelentés és a tagállam beleegyezése.

Az UCLAF segítette a Bizottság munkáját abban is, hogy ösztönözte a csalásokkal kapcsolatos jogalkotást, a tagállamoktól származó adatokra alapozva kialakított egy csalásokkal kapcsolatos elemzési technikát, valamint segítséget nyújtott a Bizottság csalás elleni koordinációs munkájához.

Az UCLAF szervezete és hatásköre az évek során egyre bővült, hiszen 1995-ben struktúrájába olvasztották a Mezőgazdasági Főigazgatóság és a Vámügyi főigazgatóság csalás elleni egységét, 1997-ben pedig kibővítették a lehetőségeit a helyszíni ellenőrzések során.

Kiterjedt jogosítványai ellenére az UCLAF nem lehetett elég hatékony, mert hiányzott a függetlensége. Ennek megteremtése érdekében egy vizsgálóbizottság alakult, amelyet a Parlament Költségvetési Ellenőrző Bizottságának elnökhelyettese vezetett. A vizsgálat (Bösch-jelentés) számos javaslatot fogalmazott meg. Ez volt az OLAF

¹³⁹ Jean Pradel-Geert Cortens: i. m. 516. o.

¹⁴⁰ Unité de Coordination de la Lutte Anti-Fraude – Csalás Elleni Koordinációs Egység

megalakításának közvetlen előzménye.¹⁴¹

Az OLAF¹⁴² 1999. május 31-én jött létre. Az alapításáról rendelkező jogszabályok az OLAF minden hatáskörét átruházták az OLAF-ra. Szervezetileg a Bizottsághoz tartozik, de a vizsgálatokat tekintve független minden uniós szervtől, még a Bizottságtól is. Hatásköre kiterjed a pénzügyi érdekeket sértő minden bűncselekményre, valamint az EU-s tisztségviselők minden jogellenes cselekményére, hivatali vagy szakmai visszaélésére. Vizsgálataihoz az Európai Központi Bank kivételével minden uniós szerv köteles megadni minden tájékoztatást.¹⁴³

A szervezet célja, hogy védje az Európai Unió pénzügyi érdekeit, harcoljon a csalás, a korrupció, valamint egyéb, a közösség érdekeit érintő jogtalan cselekménnyel szemben. Munkájuk során a „nulla tolerancia” elve alapján járnak el a jogsértő cselekményekkel szemben. A legutóbb közzétett jelentés arról számol be, hogy a 2002. július 1-je és 2003. június 30-a között 563 új ügyet regisztrált a hivatal. 375 esetben indítottak nyomozást, a befejezett ügyek száma 805 volt. Az eljárások alapjául szolgáló ügyek 26%-ban a Bizottság, 18%-ban tagállamok, 5%-ban más uniós szervek, 3%-ban magánszemélyek bejelentésére indult eljárás. A vizsgált időszakban a tagállamok közül a legtöbb új ügy Olaszországból (89), Belgiumból (83), valamint Németországból (79) érkezett, a legkevesebb probléma Finnországból (6) és Svédországból (7) volt. Az akkor még csatlakozásra várók közül legtöbb eset Litvániából (16), a legkevesebb Máltáról (1) érkezett (Magyarország: 6). Az unió kivül a legtöbb visszaélés egyébként a most tagjelölt Romániában volt (49).¹⁴⁴

A szervezeti rendszerben sajátos, kevésbé tisztázott szerepe van a Csalás Megelőzését Koordináló Tanácsadó Testületnek (COCOLAF), amelyet a Tanács 1994-ban állított fel. A testületbe minden tagállam két-két tagot küldött, hatáskörüik a Bizottsággal való konzultációban többnyire ki is merült.¹⁴⁵

C, Az európai büntetőjogi integráció napjaink egyik legizgalmasabb kérdése. A fentiekben láttuk, hogy a jogellenes cselekményekre és az általuk okozott kár nagyságára figyelemmel elengedhetetlen bizonyos büntetőjogi normák megalkotása, illetve az ezek betartását felügyelő szervezetek létrehozása. Vannak azonban, akik nem elégednek meg ezzel, hanem egy modell büntető törvénykönyv megalkotásán fáradoznak.

A kezdetek nem adtak alapot a reménykedésre. 1971-ben az Európa Tanács már tárgyalta az európai büntető törvénykönyv modelljének elkészítéséről. Az Amszterdami Egyetem professzora, Ch. J. Enschedé által készített memorandum feletti vita azonban nem járt sikerrel. „A büntetőjog harmonizálásában semmilyen előny nincs” – fűzte hozzá a műhöz L. B. Schwartz.¹⁴⁶

Napjainkra azonban világossá vált, hogy a nemzetközi bűnözés új, globális kihívásaival szemben a nemzetállamok nem tudnak hatékonyan fellépni, erre csak az államok közösségének együttműködése képes. A tradicionális nemzetállam a kialakuló információs és kockázati társadalomban csak a többi nemzetállammal, valamint a nemzetközi és a nemzetek feletti szervezetekkel való szoros összefogásban tud védekezni.

¹⁴¹ Farkas Ákos: i. m. 39-44. o.

¹⁴² Office de la Lutte Anti-Fraude – Csalás Elleni Hivatal

¹⁴³ Farkas Ákos: i. m. 45-48. o.

¹⁴⁴ Report of the European Anti-Fraud Office www.europa.eu.int/olaf 2004. június 14-i állapot szerint.

¹⁴⁵ Farkas Ákos: i. m. 49. o.

¹⁴⁶ Ulrich Sieber: Memorandum für ein Europäisches Modellstrafgesetzbuch (Juristen Zeitung, 8/1997 369. o.)

Ez a jelenség segíti elő azt a folyamatot, amely során Európa büntető jogrendszerei lassan egyé olvadnak.¹⁴⁷

Az európai büntetőjogi integráció egyik legjelentősebb műve, a Corpus Juris ebből a gondolatból született meg. Az Unió pénzügyi és más, ehhez kapcsolódó érdekei ugyanis nem védhetők meg hatékonyan a nemzetállamok büntetőjogi szabályainak szintjén. „A jogi szabályozás tárgyának azonossága megköveteli, ha nem is az egységes, de a funkcionálisan azonos büntetőjogi szabályozást” – írja Farkas Ákos.¹⁴⁸

A Corpus Juris – amely nem egy létező jogszabály, hanem inkább jogirodalmi mű – megalkotásához egy bizottság fogott hozzá 1995-ben, vezetőjük a büntetőjogi integráció egyik támogatója, Mireille Delmas-Marty volt. A tervezet első változata 1997-ben került a szakmai közönség elé, és azonnal heves vitákat váltott ki. A végleges szöveget 1999-ben fogadták el Firenzében.

A Corpus Juris tiszteletben tartja a büntetőjog és a büntetőeljárás hagyományos elveit (legalitás, bűnfelelősség, bírói garancia, proporcionalitás), ám számos újabb rendelkezést is tartalmaz. Két fő része van, az egyik az anyagi jog, a másik az eljárási jog szabályait tartalmazza. Az anyagi jogi szabályok között nyolc bűncselekmény tényállását találjuk, amelyeket két csoportba oszthatunk. Az egyik csoportba a bárki által elkövethető bűncselekmények tartoznak, amelyek a következők: csalás, versenytárgyalás manipulálása, pénzmosás, bűnszervezet létrehozása. A másik csoportot a hivatalos személyek bűncselekményei jelentik: korrupció, pénzügyi alapok hűtlen kezelése, hivatali visszaélés, hivatali titoksértés. A Corpus Juris a büntetéseket két csoportra osztja. A főbüntetések a szabadságvesztés (maximum 5 év) és a pénzbüntetés. A kiegészítő büntetések: az ítélet közzététele a hivatalos lapban és napilapokban, kizárás az EU támogatások vagy az EU-val köthető szerződések köréből, a tagállamokban vagy a közösségekben viselt hivataltól való megfosztás. A CJ mint intézkedést egyedül az elkobzást ismeri.

A fentiekben megkíséreltük bemutatni azokat a jogellenes cselekményeket, amelyekkel szembeni küzdelem elsődleges az Európai Unióban. Olyan szervezett, országokon átnyúló tevékenységek ezek, amelyek nagy veszteségeket okoznak a közös költségvetésnek. A szervezett elkövetés a vele szemben való fellépés szervezettségét követeli meg, amely intézményi szinten már létrejött az unióban. A büntetőjogi együttműködés azonban még csak most van kialakulóban, bízunk azonban abban, hogy egyszer – talán nem is a távoli jövőben – tényleg megteremtődik a lehetőség egy egységes büntető törvénykönyv megalkotására.

¹⁴⁷ Ulrich Sieber: i. m. 380. o.

¹⁴⁸ Farkas Ákos: i. m. 50. o.